LĒMUMI

PADOMES LĒMUMS (ES) 2017/2429

(2017. gada 5. decembris),

ar ko atceļ Lēmumu 2008/713/EK par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu Apvienotajā Karalistē

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 126. panta 12. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

tā kā:

(1) 2008. gada 8. jūlijā Padome ar Lēmumu 2008/713/EK ([1]) saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma ("EKL") 104. panta 6. punktu pēc Komisijas ieteikuma nolēma, ka Apvienotajā Karalistē pastāv pārmērīgs budžeta deficīts. Padome norādīja, ka saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras datiem, ko Apvienotās Karalistes iestādes bija paziņojušas 2008. gada martā, bija paredzams, ka Apvienotās Karalistes vispārējās valdības budžeta deficīts 2008./2009. gadā sasniegs 3,2 % no IKP, tādējādi pārsniedzot Līgumā noteikto atsauces vērtību 3 % no IKP. Turklāt pēc 2008. gada marta budžeta publicēšanas 2008. gada 13. maija politiskajā paziņojumā pausts, ka 2008./2009. gadā tiks samazināts iedzīvotāju ienākuma nodoklis, kas, kā bija sagaidāms, vēl vairāk palielinās plānoto budžeta deficītu minētajā finanšu gadā. Pievienojot šo pasākumu Komisijas 2008. gada pavasara prognozei, tas 2008./2009. gadā nozīmēja deficītu 3,5 % apmērā no IKP. Pārmērīgais budžeta deficīts arī netika uzskatīts par pagaidu deficītu, jo Komisijas prognozē, pamatojoties uz nemainīgas politikas pieņēmumu, 2009./2010. gadā tika lēsts deficīts 3,3 % apmērā no IKP. Padome vēl norādīja, ka vispārējās valdības parāda attiecība joprojām bija krietni zemāka par 60 % atsauces vērtību, kaut arī 2009./2010. gadam tai tika prognozēta pieaugoša tendence.

(2) Saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu un Padomes Regulas (EK) Nr. 1467/97 ([2]) 3. panta 4. punktu Padome, pamatojoties uz Komisijas ieteikumu, tajā pašā dienā pieņēma Apvienotajai Karalistei adresētu ieteikumu novērst pārmērīga budžeta deficīta situāciju, vēlākais, līdz 2009./2010. finanšu gadam. Padome arī noteica, ka efektīvu pasākumu veikšanas termiņš ir 2009. gada 8. janvāris.

(3) Saskaņā ar EKL 104. panta 8. punktu Padome 2009. gada 27. aprīlī ar Lēmumu 2009/409/EK ([3]) nolēma, ka Apvienotā Karaliste nav veikusi efektīvus pasākumus, reaģējot uz Padomes 2008. gada 8. jūlija ieteikumu.

(4) Atzīstot, ka Apvienotās Karalistes 2009./2010. gada budžeta stāvokļa pamatā bija īstenotie pasākumi aptuveni 1,5 % apmērā no IKP, kas bija atbilstīga reakcija uz Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu, un automātisko stabilizatoru brīvā darbība, Padome 2009. gada 2. decembrī pieņēma pārskatītus ieteikumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību ("LESD") 126. panta 7. punktu, kuros ieteikts Apvienotajai Karalistei novērst pārmērīga budžeta deficīta situāciju līdz 2014./2015. gadam. Konkrētāk, lai vispārējās valdības budžeta deficītu samazinātu zem 3 % no IKP, darot to ticamā un ilgtspējīgā veidā, Apvienotajai Karalistei tika ieteikts laikposmā no 2010./2011. gada līdz 2014./2015. gadam katru gadu nodrošināt fiskālos pasākumus vidēji 1¾ % apmērā no IKP gadā. 2009. gada 2. decembra ieteikumā Padome saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1467/97 3. panta 4. punktu noteica, ka efektīvu pasākumu veikšanas termiņš ir 2010. gada 2. jūnijs.

(5) Komisija 2010. gada 6. jūlijā secināja, ka, pamatojoties uz Komisijas 2010. gada pavasara prognozi, Apvienotā Karaliste ir veikusi efektīvus pasākumus atbilstoši Padomes 2009. gada 2. decembra ieteikumam saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu.

([1]) Padomes Lēmums 2008/713/EK (2008. gada 24. jūlijs) par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu Apvienotajā Karalistē (OV L 238, 5.9.2008., 5. lpp.).

([2]) Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.).

([3]) Padomes Lēmums 2009/409/EK (2009. gada 27. aprīlis), ar ko atbilstīgi Līguma 104. panta 8. punktam konstatē, vai Apvienotā Karaliste, reaģējot uz Padomes 2008. gada 8. jūlija ieteikumu saskaņā ar 104. panta 7. punktu, ir veikusi efektīvus pasākumus (OV L 132, 29.5.2009., 11. lpp.).

(6) Saskaņā ar LESD 126. panta 8. punktu Padome 2015. gada 19. jūnijā nolēma, ka Apvienotā Karaliste nav veikusi efektīvus pasākumus, reaģējot uz Padomes 2009. gada 2. decembra ieteikumu ([1]). Padome norādīja, ka Apvienotā Karaliste piedzīvoja lielu reālā IKP pieauguma samazinājumu pēc globālās ekonomikas un finanšu krīzes 2008. un 2009. gadā, kas ietekmēja arī tās valsts finanses. Pēc tam Apvienotā Karaliste īstenoja konsolidācijas plānu un vispārējās valdības budžeta deficīts (to izsakot procentos no IKP) laikposmā no 2009./2010. finanšu gada līdz 2014./2015. finanšu gadam katru gadu samazinājās. Turpretim vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP šajā periodā turpināja pieaugt; galvenokārt to veicināja nominālais deficīts, kā arī finanšu sektora intervences. Padome secināja, ka, neraugoties uz fiskālās konsolidācijas programmu, kas tika noteikta un īstenota, Apvienotā Karaliste nebija novērsusi pārmērīgo budžeta deficītu līdz 2014./2015. gadam. Turklāt Apvienotā Karaliste nebija veikusi gada vidējos fiskālos pasākumus 1¾ % apmērā no IKP, kurus Padome bija ieteikusi 2009. gada 2. decembrī.

(7) Saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu un Regulas (EK) Nr. 1467/97 3. panta 4. punktu Padome, pamatojoties uz Komisijas ieteikumu, 2015. gada 19. jūnijā pieņēma Apvienotajai Karalistei adresētu ieteikumu novērst pārmērīgo budžeta deficītu līdz 2016./2017. finanšu gadam. Konkrēti Apvienotajai Karalistei tika ieteikts panākt nominālo budžeta deficītu 4,1 % no IKP 2015./2016. gadā un 2,7 % no IKP 2016./2017. gadā, kas, pamatojoties uz Komisijas atjaunināto 2015. gada pavasara prognozi, tika prognozēts kā atbilstīgs strukturālās bilances uzlabojumam 0,5 % apmērā no IKP 2015./2016. gadā un 1,1 % no IKP 2016./2017. gadā.

(8) Komisija 2015. gada 16. novembrī secināja, ka Apvienotā Karaliste ir veikusi efektīvus pasākumus, lai līdz 2016./2017. finanšu gadam novērstu pārmērīgo budžeta deficītu, kā Padome ieteica 2015. gada 19. jūnijā.

(9) Saskaņā ar 4. pantu Protokolā (Nr. 12) par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un LESD, Komisija sniedz šīs procedūras īstenošanai vajadzīgos datus. Piemērojot minēto protokolu, dalībvalstīm saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 479/2009 ([2]) 3. pantu divreiz gadā, proti, pirms 1. aprīļa un pirms 1. oktobra, jāpaziņo valdības budžeta deficīta un parāda dati un citi saistītie rādītāji.

(10) Padome, balstoties uz iesniegtajiem datiem, pieņem lēmumu atcelt lēmumus par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu. Turklāt lēmums par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu būtu jāatceļ vienīgi tad, ja Komisijas prognozes liecinātu, ka visā prognozes laikposmā budžeta deficīts nepārsniegs Līgumā noteikto atsauces rādītāju – 3 % no IKP ([3]).

(11) Pamatojoties uz Komisijas (*Eurostat*) datiem, kas sniegti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 479/2009 14. pantu, kā arī uz 2017. gada konverģences programmu, Apvienotās Karalistes 2017. gada septembra paziņojumu un Komisijas 2017. gada pavasara prognozi, ir pamatoti šādi secinājumi:

— Apvienotā Karaliste pēdējos gados ir sasniegusi ieteiktos vispārējās valdības budžeta deficīta mērķus. Pēc augstākā rādītāja sasniegšanas 10 % apmērā no IKP 2009./2010. gadā nominālajam vispārējās valdības budžeta deficītam pastāvīgi ir bijusi lejupvērsta tendence, un tas ir samazinājies līdz 4 % 2015./2016. gadā un 2,3 % 2016./2017. gadā atbilstoši Padomes 2015. gada 19. jūnija ieteikumam. Perioda laikā veiktā fiskālā konsolidācija galvenokārt bija balstīta uz izdevumiem, un kopējie kārtējie izdevumi saruka no 42,9 % no IKP 2009./2010. gadā līdz 38 % no IKP 2016./2017. gadā. Valdības ieņēmumu rādītāja pieaugums no 37,4 % no IKP 2009./2010. gadā līdz 38,6 % no IKP 2016./2017. gadā arī ir devis ieguldījumu, kaut arī mazākā mērā.

— 2016./2017. gada konverģences programmā, ko Apvienotās Karalistes iestādes iesniedza 2017. gada 27. aprīlī un kas aptvēra laikposmu no 2016./2017. gada līdz 2021./2022. gadam, tika prognozēts vispārējās valdības budžeta deficīta kāpums līdz 2,8 % no IKP 2017./2018. gadā, kam sekos kritums līdz 1,9 % no IKP 2018./2019. gadā. Šīs prognozes pamatā bija plānotais vispārējās valdības budžeta deficīts 2,7 % apmērā 2016./2017. gadā, kā Apvienotās Karalistes iestādes 2017. gada martā paziņoja ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrā sniegtajiem datiem. Kopš konverģences programmas iesniegšanas Valsts statistikas birojs (*ONS*) ir samazinājis savu aplēsi par vispārējās valdības budžeta deficītu 2016./2017. gadā līdz 2,3 % no IKP. Lai gan Apvienotās Karalistes iestādes nav pēc tam publicējušas atjauninātu prognozi attiecībā uz vispārējās valdības budžeta deficītu, Komisijas 2017. gada rudens prognozē, pamatojoties uz

([1]) Padomes Lēmums (ES) 2015/1098 (2015. gada 19. jūnijs), ar ko konstatē, ka Apvienotā Karaliste nav veikusi efektīvus pasākumus, reaģējot uz Padomes 2009. gada 2. decembra ieteikumu (OV L 180, 8.7.2015., 1. lpp.).

([2]) Padomes Regula (EK) Nr. 479/2009 (2009. gada 25. maijs) par to, kā piemērot Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam pievienoto Protokolu par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru (OV L 145, 10.6.2009., 1. lpp.).

([3]) Saskaņā ar "Specifikācijām par Stabilitātes un izaugsmes pakta īstenošanu un pamatnostādnēm par stabilitātes un konverģences programmu formātu un saturu", 2012. gada 3. septembris. Sk.: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/coc/code_of_conduct_en.pdf.

nemainīgas politikas pieņēmumu, paredzēts deficīts 2,5 % no IKP 2017./2018. gadā, 1,8 % 2018./2019. gadā un 1,3 % 2019./2020. gadā. Tādējādi ir paredzams, ka visā prognozes periodā budžeta deficīts nepārsniegs Līgumā noteikto atsauces rādītāju – 3 % no IKP.

— Saskaņā ar 2017. gada rudens prognozi Komisija lēš, ka strukturālā bilance, t. i., vispārējās valdības budžeta bilance, kas koriģēta, ņemot vērā ekonomikas ciklu, un kurā atskaitīti vienreizējie un citi pagaidu pasākumi, laikposmā no 2008./2009. gada līdz 2016./2017. gadam ir uzlabojusies par 3,2 % no IKP.

— Apvienotās Karalistes vispārējās valdības bruto parāda attiecība ir ievērojami palielinājusies, kopš Padome 2008. gada 8. jūlijā nolēma, ka Apvienotajā Karalistē pastāv pārmērīgs budžeta deficīts. Vispārējās valdības parāda attiecība palielinājās no 41 % no IKP 2007./2008. gadā līdz 86,8 % 2016./2017. gadā, atspoguļojot lielāku nominālo vispārējās valdības budžeta deficītu, kā arī finanšu sektora intervences šajā periodā. Saskaņā ar Komisijas 2017. gada rudens prognozi sagaidāms, ka parāda attiecība pret IKP 2016./2017. gadā būs sasniegusi maksimumu un pakāpeniski samazināsies līdz 82,9 % no IKP 2019./2020. gadā.

(12) Saskaņā ar LESD 126. panta 12. punktu Padomes lēmums par pārmērīga budžeta deficīta situāciju jāatceļ, ja Padome atzīst, ka pārmērīgs budžeta deficīts attiecīgajā dalībvalstī ir novērsts.

(13) Padome atzīst, ka pārmērīgais budžeta deficīts Apvienotajā Karalistē ir novērsts, tāpēc Lēmums 2008/713/EK būtu jāatceļ.

(14) No 2017./2018. gada, kas ir finanšu gads pēc pārmērīgā deficīta novēršanas, Apvienotajai Karalistei tiek piemērota Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvā daļa, un tai būtu jāvirzās uz sava vidējā termiņa minimālā mērķa sasniegšanu atbilstīgā tempā, tostarp ievērojot izdevumu kritēriju, un jāievēro parāda kritērijs saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1467/97 2. panta 1.a punktu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Vispārējs novērtējums ļauj secināt, ka Apvienotajā Karalistē pārmērīga budžeta deficīta situācija ir novērsta.

2. pants

Ar šo atceļ Lēmumu 2008/713/EK.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei.

Briselē, 2017. gada 5. decembrī

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
T. TÕNISTE